

Sorszám: HB Ny/2.	Tárgy: Tájékoztató az orvosi ügyeleti rendszer változásáról, illetve a gyógyszerári ügyelet időtartamának változásáról
Döntéshozatal módja: Egyszerű többség	
Tárgyalás módja: Nyílt ülés	Előkészítette: dr. Szabó-Bimbó Mária igazgatási osztályvezető

Tisztelt Bizottság!

Földesi Mihály képviselő úr Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. május hó 25-i ülésén előterjesztett alábbi interpellációjában beszámoló elkészítését kérte a háziorvosi ügyeleti rendszer működésének tapasztalatairól, illetve a gyógyszerári ügyeleti rend változásáról:

„Az ügyeleti rend óta lassan már egy hónap eltelt. Sok pozitív dolgot nem hallott róla, szeretné, hogy ha a szakemberek beszámolóval készülének a következő testületi ülésre. Jövő hónaptól a gyógyszerár is ugyanebbe a csapdába fog kerülni, hogy nem lesz Békés városában. A második héten hatvan gyereket kellett a békéscsabai ügyeleten ellátni, nem békési, hanem körzeti szinten. Az ott lévő orvos azt mondta, hogy ez volt neki az első és utolsó ügyeleti napja, amit bevállalt. Helyi szinten kell –e valamiben gondolkozni, hogy kell –e tovább lépni az ügyeleti rendszerben vagy sem? Erről beszámolót szeretne. Látszik, hogy a házi orvosi szolgálatban sem ért mindenki egyet ezzel a rendelettel, és a hozzáállás is ennek megfelelően egyeseknek túlterhelés lesz, másoknak kevésbé.”

A kért beszámolót elkészítettük és a tárgyban feladat- és hatáskört gyakorló Humán és Szociális Bizottság elé terjesztjük.

I. Ügyeleti rendszer

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Eae.tv.) 6/A. §-a alapján 2023. január 1-től az állami mentőszolgálat gondoskodik - az 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel - az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.

**Előterjesztés Békés Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Szociális
Bizottsága 2023. június 27-i ülésére**

A két elemből (házi orvosi ügyeleti ellátás és sürgősségi ügyelet) álló rendszer fokozatosan, a tervek szerint 2023. év végéig az egész ország területén bevezetésre kerül. Ennek keretei között Békés vármegye területén 2023. május 1-től az Országos Mentőszolgálat látja el az ügyeleti alapellátás feladatait.

1. Házi orvosi ügyeleti ellátás

Ez tovább bontható a felnőttek és gyermekek ügyeleti ellátására:

- a felnőttek ügyeleti ellátása:

- o hétköznap 16:00 és 22:00 óra között, illetve hétvégén és ünnepnapokon 08:00 és 14:00 óra között az 5630 Békés, Kossuth u. 16. szám alatt orvosi ügyeleti pont működik, melyet a békési járás lakosai kereshetnek fel,
- o hétköznap 22:00 és 08:00 óra között, illetve hétvégén és ünnepnapokon 14:00 és 08:00 óra között a Békés vármegye négy pontján (Békéscsaba, Gyula, Orosháza, Szarvas) működő éjszakai ügyelet kereshető fel személyesen.

- a gyermekek ügyeleti ellátása:

- o az orvosi ügyeleti pontokon, azok működési ideje alatt, valamint
- o gyermek ügyeleti ponton
 - Békéscsabán, a Békés Megyei Központi Kórház Réthy Pál Tagkórházában hétköznapokon 16:00 órától 22:00 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 08:00 órától 22:00 óráig, továbbá
 - Orosházán, a Dr. László Elek Kórházban hétvégén és ünnepnapokon 09:00 órától 19:00 óráig vehető igénybe.

2. Sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás

Az ügyeleti időben jelentkező súlyos panasz, tünet esetén a teljes ügyeleti időszakban, felnőtt és gyermek esetében is a 1830-as hívószám tárcsázandó. A hívást követően

- telefonos tanácsot adnak, vagy
- ügyeleti autót küldenek a beteghez, vagy
- életveszély esetén azonnal mentőt riasztanak.

Békés Város Önkormányzata a várost érintő ügyeleti ellátás 2023- május 1. napjától érvényes működés, az előző időszakhoz képest megváltozott időtartamáról a lakosságot a Békési Újságban és az elektronikus médiában (www.bekesvaros.hu, www.bekesmatrix.hu) tájékoztatta.

II. Házi orvosok, házi gyermekorvosok részvétele az orvosi ügyeleti ellátásban

Békés vármegyében 2023. május hó 1. napjától az alább ismertetett jogszabály a területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvosokat és házi gyermekorvosokat, továbbá az általuk foglalkoztatott ápolókat, gyermekápolókat az ügyeleti rendszerben való részvételre kötelezi.

Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: ESzCsM rendelet) 15. § (6) bekezdése alapján **az ügyeleti szolgálatot, valamint a központi ügyeletet (a továbbiakban: ügyelet) a területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvos az OMSZ-szal kötött szerződésének megfelelően látja el. A területi ellátási kötelezettség nélkül házi orvosi tevékenységet végző orvos az ügyelet működtetőjével kötött szerződésben rögzített feltételek szerint működik közre az ügyelet ellátásában. A 15. § előterjesztés szempontjából releváns bekezdései az alábbiak:**

(7) Az ügyeletre beosztott orvos akadályoztatása esetén - jelentési kötelezettség mellett - maga gondoskodik helyettesítéséről, ha ez nem lehetséges, akkor az ügyelet működtetője köteles gondoskodni a helyettesítésről.

**Előterjesztés Békés Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Szociális
Bizottsága 2023. június 27-i ülésére**

(8a) Az OMSZ a háziorvosi, házi gyermekorvosi részvételével működő ügyeletet **hétköznap 16:00-22:00 óráig, hétfőn és ünnepnapokon 08:00-14:00 óráig biztosítja. A területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálatban dolgozó háziorvos, házi gyermekorvos az ügyeleti szolgálatban - a (8b) és (8c) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - havonta legfeljebb 2 alkalommal részt vesz. Az ügyelet helyszíne az OMSZ által a járás területén megjelölt ügyeleti helyszín.**

(8b) A (8a) bekezdés szerinti **ügyeleti ellátásban - a háziorvos, házi gyermekorvos ügyeleti idejében - a 16. § szerinti feladatokat a háziorvos, házi gyermekorvos által foglalkoztatott ápoló, gyermekápoló látja el.**

(8c) A területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálatban dolgozó háziorvos, házi gyermekorvos a (8a) bekezdés szerinti **ügyeleti ellátást helyettesítéssel is elláthatja. Helyettesítés esetén a (8b) bekezdésben foglaltakat úgy kell alkalmazni, hogy a helyettesítő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálat ápolója, gyermekápolója, asszisztense vesz részt az ügyeleti feladatokban.**

(8d) Az OMSZ által biztosított háziorvosi ügyelet **hétköznap 22:00-08:00 óráig, hétfőn és ünnepnap 14:00-08:00 óráig tart.**

(9) Az ügyeletet teljesítő orvos

a) orvosi ellátásban részesíti

aa) a rendelőben megjelent járóbeteg, sérültet,

ab) hívásra otthonában, tartózkodási helyén a fekvőbeteg, sérültet,

ac) heti pihenőnapon és munkaszüneti napokon a folyamatos gyógykezelésre szoruló beteget;

b) gondoskodik

ba) a kórházi, szakorvosi ellátásra szoruló beteg kórházi beutalásáról, szakorvosi vizsgálatra, gyógykezelésre utalásáról,

bb) szükség esetén a betegnek az illetékes intézetbe történő szállításáról;

c) igazolja a beteg keresőképtelenségét;

d) hatósági megkeresésre vagy a sérült kérelmére orvosi látelleletet készít, és azt kiadja a hatóság részére, illetőleg a külön jogszabályban foglalt térítési díj megfizetését követően a sérültnek;

e) hatósági megkeresésre a betegnél (sérültnél) általános orvosi vizsgálatot végez, véralkohol-vizsgálathoz vért vesz, drogtesztet, illetve egyéb szükséges vizsgálatokat végez;

f) rendkívüli esetben (tömeges sérülés, mérgezés, elemi csapás stb.) a mentést megszervezi, és mindaddig irányítja, amíg a mentőszolgálat orvosa a helyszínen a mentés irányítását át nem veszi;

g) ellátja a halottakkal kapcsolatos rendelkezésekben előírt feladatokat.

(10) Az ügyeletet teljesítő orvos gondoskodik arról, hogy a beteg kezelőorvosa megfelelő tájékoztatást kapjon az általa nyújtott ellátásról.

Békés város területén a lakosságot 8 felnőtt háziorvosi és 4 házi gyermekorvosi körzet látja el. Egy felnőtt háziorvosi körzet - a feladatot ellátó, a Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdővel egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló háziorvos fizetés nélküli szabadsága okán - helyettesítéssel van ellátva, Dr. Bárány Béla Sándor háziorvos a saját körzetén felül látja el e területet. A négy házi gyermekorvosi körzet betöltött.

A rendelkezésünkre álló információ alapján a 7 fő háziorvos megkötötte az OMSZ-szal a szerződést, három háziorvos oly módon, hogy az ESzCsM rendelet 15. § (8c) bekezdése szerint a helyettesítéséről gondoskodott. A 4 fő házi gyermekorvos szintén szerződést kötött az OMSZ-szal az ügyeleti feladatok ellátására.

**Előterjesztés Békés Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Szociális
Bizottsága 2023. június 27-i ülésére**

Békésen 2023. április hó 30-ig reggel 07:00 órától 15:00 óráig zajlott a háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelés - *eddig tartott orvosaink rendelkezésre állási ideje is* - 15:00 órától másnap reggel 07:00 óráig működött az orvosi ügyelet, szemben a jelenlegi működéssel, amit az I. pontban részleteztünk.

Az ügyeleti ellátás 2023. május hó 1. napjától megváltozott időtartama miatt a város területén feladatot ellátó háziorvosok kérelmet terjesztettek a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályához (a továbbiakban Népegészségügyi Osztály), hogy rendelkezésre állási idejük a 08:00 órától 16:00 óráig tartó időszak legyen. Az egészségügyi alapellátás nyújtásának folyamatossága érdekében vállalták, hogy a Népegészségügyi Osztály döntéséig a 07:00 órától 15:00 óráig tartó rendelkezésre állási idejükön felül 15:00 és 16:00 óra között mobiltelefonon történő elérhetőséget biztosítanak betegek számára.

3 fő felnőtt háziorvos, Dr. Berczi Ilona, Dr. Baranyai István és Dr. Garbai Imre Gábor rendelési ideje reggel 07:00 órakor kezdődött. Ezen háziorvosok az OMSZ által biztosított ügyelet működési időtartamához igazodva a módosítás szerinti rendelkezésre állási időn belül kívánták kezelni rendelési idejüket, így a Népegészségügyi Osztályhoz rendelési idő módosítása iránt nyújtottak be kérelmet, amelyet a 2023. május hó 25-i ülésen a Képviselő-testület tárgyalta.

A lakosságot a 2023. július hó 1-től megváltozó rendelési időről az előterjesztésben már említett médiafelületeken tájékoztatjuk.

A házi gyermekorvosok rendelkezésre állási- és rendelési idejükön nem kívántak változtatni, így a gyermekorvosi rendelés az eddig megszokott időpontban és időtartamban folytatódik, hétköznapokon 15:00 és 16:00 óra között mobiltelefonos elérhetőséget biztosítva a sürgős esetben történő hívásfogadás érdekében.

III. Az ügyeleti ellátás gyakorlati tapasztalatai

Az ügyeleti ellátás gyakorlati tapasztalatairól a résztvevő orvosok véleményének megismerésére adatvédelem szabályai szerint - *amely a feladatellátási szerződés sarkalatos pontjaként rögzítve van* - nincs lehetőség. Levélben kerestük meg dr. Zentay Attilát, az OMSZ Dél-alföldi Regionális Mentőszervezetének regionális igazgatóját, melyben rákérdeztünk, hogy

- az ügyeleti szolgálat tárgyi- és személyi feltételei megfelelően biztosítottak-e,
- a személyi feltételeknél külön kitértünk arra, hogy minden ügyeleti órában háziorvos látja-e el a betegeket, illetve van/volt-e olyan időszak, amikor mentőtiszt végzi/végezte a betegellátást,
- az OMSZ-szal leszerződött orvosi háttér legfeljebb havi 2 alkalommal részt vesz-e személyesen vagy helyettesítés útján a feladatellátásban,
- az elmúlt hónap adataiból készült-e olyan statisztika, amelyből Békés város lakosságának háziorvosi ügyeleten vagy sürgősségi ügyeleten való megjelenése és a mentőellátás igénybevétele látható,
- az OMSZ által eddig átvett megyék betegforgalmi adataiból levonható-e olyan következtetés, amely alátámasztja a háziorvosi ügyeleti rendszer reformjának szükségességét.

Az OMSZ válasza az előterjesztés 1. mellékleteként csatolásra került.

Az interpelláció azon részére, hogy *„helyi szinten kell-e valamiben gondolkodni, kell-e továbblépni az ügyeleti rendszerben vagy sem”* az a válasz adható, hogy a hatályos jogi

**Előterjesztés Békés Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Szociális
Bizottsága 2023. június 27-i ülésére**

szabályozás értelmében 2023. május 1. napjától Békés vármegyében az OMSZ feladatköre gondoskodni az ügyeleti ellátás biztosításáról. Ahhoz, hogy a feladat helyi szinten megoldható legyen, a fent részletezett jogszabályi rendelkezések módosítására lenne szükség, amely legalább opcionális lehetőséget biztosítana a feladat települési önkormányzat által történő ellátására.

IV. Gyógyszertár ügyeleti rendjének változása

A városban található négy gyógyszertár egyike működési engedély módosítást kérelmezett az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézetnél (a továbbiakban: OGYÉI) az ügyeleti szolgálat alóli felmentését kérve. A kérelemben foglaltak alapján az OGYÉI Békés Város gyógyszertári ügyeleti rendjének felülvizsgálata iránt hivatalból eljárást indított.

Az OGYÉI részletekbe menő, alapos, több éves adatokat figyelembe vevő eljárása során megállapította, hogy

- Békés Város a Békési Járás székhely települése, lakossága 18.322 fő. A háziiorvosi ügyelet az 5630 Békés, Kossuth u. 16. szám alatt található, a legközelebbi városban éjszakai gyógyszerhez történő hozzájutás, gyógyszertári ügyelet Békéscsaba településen van, a www.googlemaps.hu távolsági adatai szerint a Békés-Békéscsaba távolság 12 km.
- A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által megküldött, 2022. január 1. napja és 2022. december 31. napja közötti időszakban elszámolt gyógyszerforgalmi adatokból számított, közfinanszírozott gyógyszer forgalmazásából származó árréstömeg alapján nem indokolt bármely gyógyszertár mentesítése a gyógyszertári ügyeleti szolgálat alól.
- A vizsgált időszakban Békés városban az összes becsengetések száma 2.687, az összes vénykiváltás 1.540, amiből megállapításra került, hogy napi rendszerességgel volt igénybevétel, és annak jelentős részében, 57 %-ában vényköteles gyógyszerek kiváltása történt.
- Hétköznapokon a gyógyszertári ügyelet lakossági megkeresése 18:00 órától 19:00 óráig átlagosan 6 volt, 19:00 órától 20:00 óráig átlagosan 5, amikor 42%-ban vényköteles gyógyszerek kiváltása történt. Vasárnap 09:00 órától 10:00 óráig átlagosan 12 becsengetés, 10:00 órától 11:00 óráig átlagosan 10 becsengetés, 17:00 órától 19:00 óráig átlagosan 9 becsengetés történt, az utóbbi években készenlétben történő behívás nem volt.
- Az ügyeleti időben kiváltott gyógyszerek nagyrészt fájdalomcsillapító tabletták és szirupok, antibiotikumok, antiasztmatikumok, köhögéscsillapítók, lázcsillapítók, allergia ellenes szerek, szemészeti készítmények, orrspray, hányáscsillapítók, vérnyomáscsökkentők, fogamzásgátlók, gombaellenes készítmények. A vény nélküli gyógyszerek főként láz- és fájdalomcsillapítók, orrspray, gyermektápszerek, torokfertőtlenítők, gyomorvédők, köptetők. Egyéb termékek között szerepelt orrszívó, kötszer, tápszer, terhességi teszt, Covid-teszt, tea, nedves törlőkendő.
- A vizsgálat adataiból megállapításra került, hogy az ügyeleti időben történő becsengetések száma és indokoltasága változó, azonban nagy számban expedáltak antibiotikumot, fájdalomcsillapító gyógyszert, gyermek lázcsillapítót, antiemetikumot, amely készítmények alkalmazása a beteg számára sürgősnek tekinthető.

Az eljárás során beszerzet adatokból az OGYÉI megállapította, hogy Békés város és a körzetéhez tartozó települések lakosságának (ellátandó lakosság szám a www.nyilvantarto.hu 2023. évi adatai szerint 34.836 fő) folyamatos gyógyszerellátáshoz való joga sérülne, amennyiben a gyógyszertári ügyelet alól a kérelmező szolgáltató mentesülne.

**Előterjesztés Békés Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Szociális
Bizottsága 2023. június 27-i ülésére**

A forgalmi adatokat és az összes körülményt figyelembe véve az OGYÉI arra az álláspontra helyezkedett, hogy

- a lakosság gyógyszerellátása a hétköznapokon 20:00 óráig tartó, szombaton és pihenőnapon 08:00 órától 12:00 óráig, vasárnap és munkaszüneti napokon 09:00 órától 12:00 óráig ellátott gyógyszerügyi ügyeleti szolgálat elrendelésével biztosítható, ezért ezen időszakokban a gyógyszerügyi ügyelet fenntartása indokolt,
- a gyógyszerügyi ügyeleti szolgálat részleges, vasárnap 17:00 órától 18:00 óráig történő, és a készenléti szolgálat teljes megszüntetése indokolt.

Az OGYÉI a Békés város területén működő gyógyszerügyi ügyeleti rend felülvizsgálata érdekében hivatalból lefolytatott eljárásában a Békés városban működő közforgalmú gyógyszertárak ügyeleti rendjét megállapítva mind a négy gyógyszertárat kötelezte az ügyeleti szolgálatban való részvételre. 2023. június 3. napjától az ügyeleti idő az alábbiak szerint alakul:

Ügyelet napja	Ügyelet időtartama
Munkanapokon és folyó évben rendeletben rögzített rendkívüli munkanapokon	a legtovább nyitva tartó gyógyszertár zárásától (jelenleg 18:00 órától) 20:00 óráig
Szombaton és pihenőnapon	08:00 órától 12:00 óráig, kivéve, ha valamelyik gyógyszertár ezen idő alatt nyitva tart
Vasárnap és munkaszüneti napon	09:00 órától 12:00 óráig

A lakosságot a változásról a már jelzett médiafelületeken tájékoztattuk.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az alábbi határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Humán és Szociális Bizottsága az orvosi ügyeleti rendszer változásáról, illetve a gyógyszerügyi ügyelet időtartamának változásáról szóló tájékoztatót elfogadja.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Mucsi András bizottsági elnök

Békés, 2023. június 23.

Mucsi András s.k.
bizottsági elnök



✉ ♦ 6 7 0 1 S z e g e d , P f . 3 8 8 . ☎ ♦ + 3 6 (6 2) 5 5 1 - 6 1 1 ♦ w w w . m e n t o k . h u

Tárgy:	Tájékoztatás	Melléklet:	
Ügyintéző:	Kun-Kovács Ágnes	Ügyintézőjük:	dr. Szabó-Bimbó Mária
Iktatószám:	OMSZ-DAR-18/ 1089-1 /2023	Hivatkozási számuk:	HIK/8815-2/2023.

Békési Polgármesteri Hivatal

5630 Békés,

Petőfi u. 2.

dr. Szabó-Bimbó Mária

igazgatási osztályvezető

Tisztelt Osztályvezető Asszony!

Hivatkozva központi ügyelet tárgyában, HIK/8815-2/2023. iktatószámom, 2023.06.16-án, Tárnok Lászlóné jegyző nevében írt levelére, a megadott szűkös határidő ellenére, a feltett kérdésekre az alábbi válaszokat adom:

1. Az ügyeleti feladatok ellátásához a tárgyi- és személyi feltételek megfelelően biztosítottak.
2. A 60/2003. (X.20.) sz. ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről 2. sz melléklete alapján az Országos Mentőszolgálat által biztosított ügyeleti időszakra vonatkozó személyi feltételek:

- 1) szakorvos helyszínen vagy telefonos konzultáció útján
- 2) szakdolgozó a) mentőtiszt vagy okleveles kiterjesztett hatáskörű ápoló

Tekintettel fenti jogi szabályozásra, az Országos Mentőszolgálat által biztosított ügyeleti időszakban nem kötelező személyes jelenléttel szakorvos biztosítása, más ügyeleti telephelyről a szakorvosi felügyelet telefonos konzultáció útján biztosítható. Ezek alapján az egészségügyi szolgáltatást mentőtiszt is elláthatja. A Békési Telephelyen szakorvos vagy mentőtiszt vagy okleveles kiterjesztett hatáskörű ápoló látja el az ügyeleti szolgálatot.



Országos Mentőszolgálat

Dél-alföldi Regionális Mentőszervezet
6722 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 29.

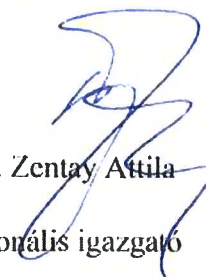
3. Az Országos Mentőszolgálattal leszerződött, területi ellátási kötelezettségű háziorvosok, személyesen vagy helyettessel, mindannyian teljesítik a szolgálatot.
4. 2023.05.01. és 2023.06.18. között a békési ügyeletet összesen 288 esetben keresték meg. 7 esetben telefonos tanácsadás, 11 esetben helyszíni ellátás, 270 esetben ambuláns ellátás történt.
5. A rendelkezésre álló adatok elemzése alapján, a békési ügyeleti rendszer reformjára nincs szükség.

Kérem, hogy a továbbiakban, hasonló esetben, 15 nappal hamarabb küldjék meg tájékoztatást kérő igényüket!

Szeged, 2023. 06. 19.

Tisztelettel:




dr. Zentay Attila
regionális igazgató